

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

Ministarstvo poljoprivrede na temelju odredbe članka 68. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i odredbe članka 11. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 3/17), donosi

ODLUKU
o sadržaju Strateške studije o procjeni utjecaja
Strategije biogospodarstva do 2035. na okoliš

I.

Ovom Odlukom utvrđuje se sadržaj Strateške studije o procjeni utjecaja Strategije biogospodarstva do 2035. na okoliš (u daljnjem tekstu: Strateška studija). Odluka se donosi u okviru postupka strateške procjene utjecaja na okoliš koji je započeo Odlukom o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja Strategije biogospodarstva do 2035. na okoliš (KLASA: 351-03/23-01/110, URBROJ:525-11/711-23-1) koju je 24. travnja 2023. godine donijela ministrica poljoprivrede.

Programska polazišta i ciljevi

II.

Prema definiciji iz Strategije biogospodarstva Europske unije, biogospodarstvo obuhvaća sve sektore i sustave koji se oslanjaju na biološke resurse (životinje, biljke, mikroorganizme i biomasu iz tih izvora, uključujući organski otpad), njihove funkcije i načela.

Ono obuhvaća i međusobno povezuje kopnene i morske ekosustave i njihove usluge, sve sektore primarne proizvodnje u kojima se koriste i proizvode biološki resursi (poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i akvakultura) te sve gospodarske i industrijske sektore u kojima se biološki resursi i procesi koriste za proizvodnju hrane, hrane za životinje, proizvoda dobivenih od bioloških sirovina, energije i usluga.

U širem smislu sektor biogospodarstva obuhvaća i uslužne djelatnosti povezane s proizvodima biogospodarstva (trgovina, prijevoz, skladištenje, iznajmljivanje), usluge povezane s prirodnim okolišem (smještaj, putničke agencije, kultura, sport i razonoda) usluge povezane sa znanjem (razvoj i istraživanje, obrazovanje, veterinarstvo i arhitektura) i prateće usluge (istraživanje tržišta, javna administracija).

Zbog odgovarajuće sirovinske osnove (biomasa porijeklom iz poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i akvakulture) i postojanja industrije koja prerađuje biomasu u proizvode s višom dodanom vrijednošću, u Hrvatskoj postoji značajan potencijal za razvoj biogospodarstva.

Akti strateškog planiranja iz nekoliko područja javnih politika, poput poljoprivrede, istraživanja i inovacija, energetike i niskougljičnog razvoja, ukazuju na biogospodarstvo kao jedno od rješenja za daljnji gospodarski razvoj Hrvatske, osobito u njezinim ruralnim područjima. Međutim, ne postoji koordinirani pristup u primjeni ovoga modela, koji bi osigurao bolje korištenje potencijala biogospodarstva u Hrvatskoj.

Strategija biogospodarstva do 2035. (u daljnjem tekstu: Strategija) će kao krovni akt strateškog planiranja osigurati usklađeno djelovanje u provedbi već planiranih aktivnosti i daljnjem razvoju biogospodarstva u Republici Hrvatskoj. Strategijom će se poduprijeti provedba strateškog cilja 9. „Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva“ iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine („Narodne novine“, broj 13/21) u kojoj je biogospodarstvo identificirano kao djelatnost koja može doprinijeti oživljavanju ruralnih područja.

Strategija definira viziju i strateške ciljeve razvoja biogospodarstva, vodeći računa o načelima održivog razvoja i nacionalnim razvojnim smjerovima, razvojnim potrebama i potencijalima biogospodarstva i obuhvaća javne politike iz svih sektora relevantnih za područje biogospodarstva te predstavlja strateški dokument za konkretizaciju mjera razvoja biogospodarstva.

Očekuje se da će se biogospodarstvo do 2035. godine ubrzano razvijati kao dinamična i diversificirana djelatnost, koja daje značajan doprinos ukupnim gospodarskim aktivnostima u Republici Hrvatskoj i njihovoj održivosti, što je, uz smanjenje ovisnosti Hrvatske o sirovinama iz neobnovljivih izvora, posebno važno za ruralna područja.

Nakon provedbe ex-ante analize bit će definiran i okvir za praćenje i vrednovanje provedbe Strategije.

Područje obuhvata Strategije je cjelokupno područje Republike Hrvatske i preklapa se sa područjima ekološke mreže proglašene Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže i to sa područjima očuvanja značajnim za ptice (POP), područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (POVS), posebnim područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (PPOVS) i vjerojatnim područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (vPOVS). Detaljni podaci o područjima ekološke mreže dostupni su u sklopu informacijskog sustava zaštite prirode Bioportal. Ciljevi očuvanja za područja ekološke mreže značajna za ptice propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/20, 38/20), za područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 111/22), dok su za dio područja dostupni na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja <http://www.haop.hr/hr/novosti/infbrmaciiao-primjeni-ciljeva-ocuvanja-u-postupcima-ocjene-prihvatljivosti-za-ekolosku>.

Za Strategiju je proveden postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19).

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu izdalo Rješenje (KLASA: UP/I 352-03/23-05/37, URBROJ: 517-10-2-3-23-3) od 14. travnja 2023. prema kojemu je za Strategiju obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Analizom mogućih utjecaja provedbe Strategije, uzimajući u obzir sada poznate podatke, a to su obuhvat, razlozi izrade, strateški ciljevi i razvojne potrebe kao i provedbeni mehanizmi te indikativni pregled strateških projekata u biogospodarstvu, uzimajući u obzir ekološke zahtjeve i rasprostranjenost ciljnih vrsta i rasprostranjenost ciljnih stanišnih tipova kao i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, ocijenjeno je da nije moguće isključiti značajne negativne utjecaje Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Provedbom Strategije može doći do značajnih utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove u vidu trajnog gubitka ciljnih stanišnih tipova i/ili stanišnih tipova neophodnih za ciljne vrste, degradacije ciljnih stanišnih tipova, pogoršanja stanišnih uvjeta za pojedine ciljne vrste, smanjenja brojnosti populacija ili nestanka ciljnih vrsta, stradavanja pojedinih ciljnih vrsta i dr. Također nije moguće isključiti niti potencijalne kumulativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Sadržaj Strateške studije

III.

U sadržaj Strateške studije, pored obaveznog sadržaja, potrebno je uvrstiti i Poglavlje Glavna ocjena prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu, koje sadrži:

1. podatke o ekološkoj mreži:
 - opis ekološke mreže na koje provedba Strategija može utjecati
 - kartografski prikaz područja ekološke mreže u odgovarajućem mjerilu u skladu s mjerilom kartografskog prikaza Strategije
2. opis mogućih značajnih utjecaja provedbe Strategije na ekološku mrežu:
 - vjerojatnost, trajanje, učestalost, jačina i kumulativna priroda (procjena rizika) mogućih utjecaja provedbe Strategije na ekološku mrežu
3. prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe Strategije, na ekološku mrežu
4. zaključak:
 - konačna ocjena prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu uz primjenu predloženih mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe Strategije, na ekološku mrežu
 - netehnički sažetak podataka, uključujući sažetak glavne ocjene prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu ako je bila obvezna prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode, te naznaku razmatranih razumnih alternativa.

Na temelju prijedloga pristiglih tijekom utvrđivanja sadržaja Strateške studije će se:

- obraditi utjecaj Strategije na ublažavanje klimatskih promjena (na temelju ugljičnog otiska aktivnosti/mjera/projekta) i prilagodbu na/od klimatskih promjena (*prilagodba na klimatske promjene* obuhvaća analizu ranjivosti i rizika pojedinih

aktivnosti/mjera/projekta na klimatske promjene dok *prilagodba od* klimatskih promjena obuhvaća potencijalni štetni učinak klimatskih promjena na okoliš u kojem se aktivnosti/mjere/projekti provode). Strategiju je potrebno uskladiti sa Strategijom niskougličinog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“, broj 63/21) i Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“, broj 46/20)

- obraditi utjecaj Strategije na osnovne ciljeve upravljanja vodama, posebno one koji se odnose na zaštitu i korištenje voda. Također, Strategiju je potrebno uskladiti s važećim planskim dokumentima upravljanja vodama iz članka 37. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19, 84/21 i 47/23)
- navesti postojeće stanje kulturne baštine, analizu kulturne baštine na koju provedba Strategije može značajno utjecati, mjere zaštite i praćenja utjecaja na kulturnu baštinu
- obraditi vjerojatno značajni utjecaj na turizam budući da on uključuje i prostorne resurse, krajobraz, zaštićena područja, kulturno povijesnu baštinu te ekonomski i društveni utjecaj kao načela održivog razvoja turizma
- uključiti gospodarenje otpadom kao posebnu cjelinu, a procjenu provesti uz poštivanje modela gospodarenja otpadom, reda prvenstva u gospodarenju otpadom i ostalih mjera zaštite okoliša koje se odnose na gospodarenje otpadom sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21) i njegovim važećim provedbenim propisima kao i usklađenost s Dinamikom zatvaranja odlagališta neopasnog otpada na području RH
- uzeti u obzir načela operativnog djelovanja sustava civilne zaštite u zaštiti i spašavanju života te zdravlja ljudi u slučajevima velikih nesreća, katastrofa i posebnih okolnosti. U dijelu koji se odnosi na mjere zaštite okoliša kod planiranja industrijskih postrojenja / biorafinerija, predvidjeti uspostavu koridora slobodnih površina između proizvodnih zona i zona za druge namjene (javna, stambena, mješovita) čime se podiže sigurnost stanovništva i otpornost zajednice
- uzeti u obzir pojedine prioritete i strateška usmjerenja prostornog razvoja. S tim u vezi, uvažiti smjernice dokumenata prostornog uređenja: Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17), Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 50/99 i 84/13), Izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2019. godine („Narodne novine“, broj 105/21).

Popis tijela i osoba koje su sudjelovale u postupku određivanja sadržaja Strateške studije

IV.

U postupak određivanja sadržaja Strateške studije, Ministarstvo poljoprivrede je uključilo sljedeća tijela i osobe određene posebnim propisima:

1. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
2. Ministarstvo unutarnjih poslova
3. Ministarstvo obrane
4. Ministarstvo financija
5. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
6. Ministarstvo pravosuđa i uprave

7. Ministarstvo znanosti i obrazovanja
8. Ministarstvo kulture i medija
9. Ministarstvo turizma i sporta
10. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
11. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
12. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
13. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
14. Ministarstvo hrvatskih branitelja
15. Ministarstvo zdravstva
16. Hrvatska poljoprivredna komora
17. Hrvatska gospodarska komora
18. Hrvatska udruga poslodavaca
19. Hrvatska obrtnička komora
20. Vukovarsko-srijemska županija
21. Osječko-baranjska županija
22. Brodsko-posavska županija,
23. Požeško-slavonska županija
24. Virovitičko-podravska županija
25. Bjelovarsko-bilogorska županija
26. Koprivničko-križevačka županija
27. Sisačko-moslavačka županija
28. Krapinsko-zagorska županija
29. Međimurska županija
30. Varaždinska županija
31. Zagrebačka županija
32. Grad Zagreb
33. Karlovačka županija
34. Ličko-senjska županija
35. Istarska županija
36. Primorsko-goranska županija
37. Zadarska županija
38. Šibensko-kninska županija
39. Splitsko-dalmatinska županija
40. Dubrovačko-neretvanska županija
41. Hrvatska zajednica županija
42. Hrvatska zajednica općina
43. Udruga gradova u Republici Hrvatskoj

Ministarstvo poljoprivrede je putem mrežnih stranica obavijestilo zainteresiranu javnost da je 24. travnja 2023. godine započeo postupak izrade strateške procjene utjecaja Strategije biogospodarstva do 2035. na okoliš te je pozvalo zainteresiranu javnost da doprinese postupku izrade strateške procjene i određivanju sadržaja Strateške studije.

Do krajnjeg roka za dostavu mišljenja na sadržaj Strateške studije zaprimljeno je 21 mišljenje nadležnih tijela i osoba.

Konzultacije u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju Strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja Strateške studije održane su 14. lipnja 2023. godine, u Ministarstvu poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb.

Osnovni podaci o naručitelju izrade Strateške studije

V.

Naručitelj izrade Strateške studije je Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb.

Na temelju provedenog postupka jednostavne nabave i sklopljenog Ugovora Ev.br: 194/2023/JN, izradu Strateške studije poljoprivrede provodi DVOKUT-ECRO d.o.o., Trnjanska 37, 10000 Zagreb, OIB: 29880496238, koji je ovlašten za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša i izradu studija o značajnom utjecaju strategija, plana i programa na okoliš i prirodu u skladu s Pravilnikom o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10).

VI.

Ova Odluka će se, u svrhu informiranja javnosti u skladu s odredbama članka 160. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), odredbi članka 8. stavka 7. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 3/17) i odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), objaviti na službenoj mrežnoj stranici Ministarstva poljoprivrede <https://poljoprivreda.gov.hr/istaknute-teme/biogospodarstvo/strategija-biogospodarstva-do-2035-6157/postupak-strateske-procjene-utjecaja-strategije-biogospodarstva-do-2035-na-okolis-6158/6158>.

VII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-03/23-01/110
URBROJ:525-11/711-23-31
Zagreb, 17. srpnja 2023.godine

MINISTRICA POLJOPRIVREDE

Marija Vučković

